

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 11CoE/23/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2322202530
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 12. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Hýbelová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2023:2322202530.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Silvie Hýbelovej a členov Mgr. Fedora Benku a Mgr. Kataríny Arnouldovej, vo veci výkonu rozhodnutia oprávnenej: A. A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. D. XX/X, D., zastúpená advokátom JUDr. Milošom Chrenkom, Hlavná 25, Trnava, proti povinnému: E. F., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F. G. XXXX/X, H. - I. C. J., prechodne K. XXX/XX, D., zastúpený splnomocnencom Advokátska kancelária JUDr. Michal Krutek, s.r.o., Hlavná 11, Trnava, o návrhu na súdny výkon rozsudku Okresného súdu Galanta, č.k. 12P/170/2019 - 84 zo dňa 05.03.2020, týkajúce sa maloletého dieťaťa: A. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako otec, v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Galanta, o odvolaní oprávnenej proti uzneseniu Okresného súdu Galanta zo dňa 4. mája 2023, č.k. 12Em/2/2022-115, taktó

rozhodol:

I. Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie m e n í tak, že nariaďuje výkon rozhodnutia a to rozsudku Okresného súdu Galanta, č.k. 12P/170/2019 -84 zo dňa 5.3.2020 v časti výroku I. o zverení mal. A. do osobnej starostlivosti matky.

II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov tohto konania.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie uznesením napadnutým odvolaním zamietol návrh oprávnenej (matka maloletého dieťaťa) na nariadenie výkonu rozhodnutia (výrok I.) a rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania (výrok II.). Z odôvodnenia uznesenia vyplynulo, že návrhom doručeným súdu dňa 01.07.2022 sa oprávnená domáhala nariadenia výkonu rozhodnutia a to rozsudku Okresného súdu Galanta, č.k. 12P/170/2019-84 zo dňa 05.03.2020, ktorým boli maloleté deti, teda aj maloletý A., nar. XX.XX.XXXX, zverené do osobnej starostlivosti matky, otcovi bolo určené výživné a zároveň mu bol upravený styk s maloletými deťmi tak, že otec je oprávnený sa s nimi stýkať každý páry vikend v kalendárnom roku od piatku od 17:00 hod. do nedele do 17:00 hod. Oprávnená v návrhu uviedla, že napriek tomu, že rozsudok, ktorým jej bol maloletý A. zverený do jej osobnej starostlivosti je právoplatný, povinný (otec maloletého dieťaťa) maloletého A. zadržáva u seba a odmieta jej ho odovzdať. Povinný sa opakovane domáhal zmeny zverenia maloletého dieťaťa do jeho osobnej starostlivosti, pričom posledné takéto konanie bolo vedené na tunajšom súde pod sp.zn. 19P/176/2020, v ktorom bol návrh otca zamietnutý, keď súd dospel k jednoznačnému záveru, že maloletého je potrebné ponechať v osobnej starostlivosti matky. Maloletý sa napriek tomu nachádza u povinného, ktorý jej už tri mesiace neumožňuje ani styk. Povinný sa odvoláva na vôľu maloletého, ktorý chce vraj zostať u neho. Má však za to, že vôľa dieťaťa nie je argument, pre ktorý by sa nemalo rešpektovať právoplatné súdne rozhodnutie. V konaní o zmenu zverenia bol vypracovaný znalecký posudok, kde znalkyňa odporučila, aby bol maloletý zverený do jej osobnej starostlivosti, a to aj napriek vôli dieťaťa. Názor maloletého je potrebné hodnotiť aj so zreteľom na jeho vývinovú poruchu - Aspergerov syndróm, ktorý determinuje duševný stav dieťaťa, jeho správanie a reakcie. Je potrebné pri maloletom aplikovať osobitné výchovné postupy. Povinný maloleté dieťa vôbec nestimuluje, nevedie ho k novým veciam a aktivitám. Maloletý si prirodzene vyberie prostredie podstatne menej náročné, menej vyžadujúce a nekladúce v podstate

žiadne nároky a požiadavky. Podľa oprávnenej existuje dôvodná obava, že zotrvanie maloletého u otca môže negatívne ovplyvniť jeho ďalší psychický a fyzický vývin. Súd vo veci vykonal dokazovanie, zistil, že maloletý A. pochádza z druhovského vzťahu rodičov, ktorí od októbra 2019 nežijú v spoločnej domácnosti. Súd prvej inštancie rozsudkom, č.k. 12P/170/2019-84 zo dňa 18.02.2020 zveril maloletého do osobnej starostlivosti matky. Otcovi určil výživné, rozhodol o úprave styku otca s maloletým na každý párný víkend od piatku od 17:00 hod. do nedele do 17:00 hod.. Proti tomuto rozsudku otec podal odvolanie, odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil. Súd prvej inštancie následne rozsudkom, č.k. 12P/170/2019-260 zo dňa 18.02.2021 schválil rodičovskú dohodu o výživnom na maloletého A.. Povinný vo vyjadrení k návrhu oprávnenej uviedol, že s ním nesúhlasí. Oprávnená je s maloletým dieťaťom v dennom telefonickom kontakte, sám maloletý jej do telefónu hovorí, že k nej nechce ísť. Povinný maloletému vždy oznámi, že môže ísť za matkou, že ho k nej odvezie a potom privezie domov. Ten však s uvedeným absolútne nesúhlasí. Oprávnená ani jedenkrát nepožiadala povinného, aby mohla prísť k nemu domov a tráviť čas s maloletým dieťaťom v domácnosti povinného. Povinný dieťa odviezol k oprávnenej, avšak po 20 minútach táto volala povinnému, aby si po neho prišiel, nakoľko medzi maloletým dieťaťom a ňou prišlo k vyhroteniu situácie a maloletý aj vzhľadom na svoju diagnózu - Aspergerov syndróm chcel od oprávnenej ihneď odísť. Po vzniku celej tejto situácie maloletý odmieta stretnutie s matkou a nechce u nej tráviť čas. Má za to, že v tomto prípade je potrebné osobitne prihliadať na názor maloletého, nakoľko aj napriek Aspergerovmu syndrómu dokáže vo svojom veku vyjadriť svoj názor. Dospievajúce dieťa nie je možné prinútiť, aby trávilo čas u toho ktorého rodiča aj vzhľadom na fakt, že ak by prišlo k výkonu rozhodnutia, toto by mohlo mať zásadný vplyv na maloleté dieťa. Maloleté dieťa vzhľadom na Aspergerov syndróm nemá rado náhle zmeny v živote a tieto vyvolávajú u neho agresivitu a hnev. Oprávnená uviedla, že súčasne jej povinný ani reálne neumožňuje sa s dieťaťom stretávať. Nie je pravdivá ani argumentácia povinného, že jej nijako nebráni v kontakte s maloletým dieťaťom. Viackrát sa stalo, že keď oprávnená maloletému priniesla veci, ktoré potreboval, povinný ju doslova vyhadzoval z bytového domu, kde býva a neumožnil jej rozprávať sa so synom ani len medzi dverami. Nielenže sa povinný vyhovára na údajnú vôľu dieťaťa, ale sám aktívne koná tak, aby s maloletým dieťaťom nemohla byť v kontakte. Opatrovník vykonal dňa 19.10.2022 šetrenie v domácnosti otca. Otec uviedol, že sa ohľadom bytových pomerov nič nezmenilo. Komunikácia medzi ním a matkou je na tej istej úrovni. Posledné stretnutie s maloletým I. bol posledný septembrový týždeň. Ak chce vidieť maloletého I., tak ho počká pred školou a zakýva mu, resp. sa pozdravia a maloletý I. hneď aj odíde. Otec prejavil záujem o spoluprácu s mediátorkou, ktorú má aktuálne k dispozícii úrad. Pohovor s maloletým A. prebiehal iba medzi kolíznou opatrovníčkou a maloletým. Maloletý dodal, že nebude odpovedať na otázky, ktoré sa nachádzajú v spise a ktoré by mala pracovníčka ovládať. Uviedol, že chodí do 7. ročníka, učí sa „v pohode“ a jeho obľúbeným predmetom je chodiť domov. Uviedol, že s bratom sa nestretáva často, najčastejšie sa stretávajú v škole, iba sa pozastavia, aj to len vtedy, keď nie je zamyslený. S bratom nie sú v telefonickom kontakte, nezvyknú si volať. Nechápe, prečo si robí pracovníčka z tohto vedu. Uviedol, že s maminou je v telefonickom kontakte keď mu zavolá, niekedy jej zavolá aj on. V domácnosti matky neprespáva a ani nechce a prečo by aj mal, keď sa mu u otca spí lepšie a tiež, že sa u neho cíti dobre. Na otázku, čo robí vo voľnom čase uviedol, že to, čo robieval aj predtým, ako pracovníčky prišli. Chodí s otcom do záhrady. K mame bude chodiť vtedy, keď bude potrebovať pomôcť s angličtinou, inak sa učí s otcom. Matka takisto potvrdila záujem o spoluprácu s mediátorkou. Povinný doručil súdu vyjadrenie, v ktorom uviedol, že maloletý bol u oprávnenej počas Silvestra 2022, avšak rozhodol sa, že chce ísť domov, o čom informoval aj povinného. Oprávnená s týmto nemala žiaden problém, maloletý išiel opäť k nemu. Dospievajúce dieťa nie je možné prinútiť, aby trávilo čas u toho ktorého rodiča aj vzhľadom na fakt, že ak by prišlo k výkonu rozhodnutia, toto by mohlo mať zásadný vplyv na maloletého A.. Na pojednávaní dňa 04.05.2023 maloletý uviedol, že chodí do školy v D., je siedmak, krúžky nemá a vo voľnom čase si rád kreslí. S otcom vychádza v pohode, na všetkom sa dohodnú, s maminou je to ťažšie, lebo všetko chce podľa seba. Minulý víkend v nedeľu bol u nej na obede, lebo sa tak rozhodol, keď mu zavolala. Prišiel tam okolo 11.30 hod., naobedoval sa, bol tam ešte chvíľu, ale nespál tam. Hral sa s bratom, snažil sa s ním hrať, ale brat nepočúval pravidlá, tak potom odišiel. Mama mu nechýba, nechodí za ňou. K vzťahu s matkou uviedol, že je v pohode, ako rodič s dieťaťom. Tiež uviedol na otázku, či mu nevádi, že nemôžu byť spolu s bratom po škole celý deň, odpovedal, že to by sa len viac hádali. Nechýba mu, občas ho stretne v škole, a to mu stačí. U otca sa cíti dobre, nemôže sa sťažovať na nič. Domácnosť otca za domácnosť matky by nechcel vymeniť, u otca má klídek, u mamy by to bolo iné, čím myslel, že tatinovi, keď niečo povie, tak na to berie ohľad a keď mamine, tak ona ho nepočúva. S mamou nechce ísť na turistiku do prírody, lebo naposledy, keď boli v Tatrách, mamina povedala, že to bude len pár minút a to bola túra dlhá, čo sa mu neľúbilo. S maminou chodiť na dlhé túry na hory, kde treba stúpať hore, sa mu nepáči. Odmietol, keď ho matka volala k moru na dovolenku, chce

byť na Slovensku, nechce chodiť po plážach, doma mu to vyhovuje. S otcom bol na výlete na hrade Beckov, otec sa ho pýtal, či zavolajú aj brata I., povedal, že nie, lebo I. potom vymýšľa. Mamu má rád ako svoju maminu. Chcel by k nej chodiť každý druhý víkend v nedeľu, čo je kompromis z jeho strany. Nechce, aby u nej musel byť, teda nútene a tak, ako ona chce, je to otrava, či mu otec rozprával, čo by mal povedať na súde uviedol, že tatino mu hovoril, že by mal byť viac u matky, ale on to nechce, a preto sa neukazuje u nej tak a toľkokrát, ako by to ona chcela. Oprávnená uviedla, že je vhodnejší rodič pre maloleté dieťa, avšak otec jej to znemožňuje, nespája ani súrodencov spolu. Uviedla, že nevie, aké vyhliadky má maloletý A. na strednú školu, do zamestnania, pretože jeho otec nekladie na neho žiadne nároky. Povinný uviedol, že je názoru, že podaný návrh je absolútne nedôvodný a je len riešením neschopnosti matky sadnúť si s vlastným synom, porozprávať sa s ním a dohodnúť sa na pravidlách. Povinný nijakým spôsobom nikdy nebránil, ani nebráni tomu, aby maloletý išiel za matkou. Matka, ak sa dohodne s maloletým, kedykoľvek môže ísť a rovnako tak aj matka môže prísť do domácnosti otca a maloletého si zobrať. Opatrovník navrhol, aby súd návrh matky zamietol z dôvodu, že maloletý neavizoval zlý vzťah s matkou a bratom, stretávania sa realizovali na základe vzájomnej dohody, resp. telefonicky. Právne súd prvej inštancie veci posúdil podľa § 376, § 377 CMP. Z vykonaného dokazovania súd zistil, že rozsudkom zo dňa 05.03.2020 boli maloleté deti zverené do osobnej starostlivosti matky, otcovi bol určený styk s maloletým na každý párny víkend v roku od piatku od 17:00 hod. do nedele do 17:00 hod.. Právo dieťaťa na rovnocenný a rovnoprávny vzťah k obojom rodičom môže byť porušené len vtedy, keď rodič ohrozuje život alebo zdravie dieťaťa, čo sa však v danom prípade na strane otca nepotvrdilo. Je však nutné dodať, že k nariadeniu výkonu rozhodnutia nemožno postupovať tak, aby sa návrh stal procesným prostriedkom slúžiacim výhradne na to, ako za každú cenu (v danom prípade pri odmietaní matky maloletým dieťaťom) dosiahnuť ochranu hoci aj oprávneného záujmu jedného z rodičov na realizácii styku s maloletým. Najlepší záujem maloletého dieťaťa je primárnym kritériom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa maloletého týkajú. Súd návrh na výkon rozhodnutia považuje za nedôvodný, nakoľko z vyjadrení oboch rodičov vyplýva, že obaja sa snažia dokázať, kto z nich má pravdu, pričom tvrdenia oprávnenej o dôvode nerešpektovania súdnych rozhodnutí sú diametrálne odlišné od tvrdení povinného. Potrebné bolo zohľadniť aj samotné správanie oprávnenej pri realizácii práv vyplývajúcich z rozhodnutia, ako aj samotný názor maloletého dieťaťa. Je podstatné, vzhľadom na rozumovú vyspelosť maloletého dieťaťa, rešpektovať aj jeho názor v otázke styku s oprávnenou. Z postoja povinného nevyplývalo také správanie, ktoré by nasvedčovalo úmyselnému nerešpektovaniu exekučného titulu ohľadne úpravy práv a povinností rodičov k maloletému. Súd zdôraznil, že práve nútený výkon súdneho rozhodnutia by maloletého ešte viac traumatizoval a mohol by odrádzať od dobrovoľného stretávania sa s matkou, čo určite nie je v záujme. Z uvedených dôvodov súd návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia zamietol, keď mal za to, že neboli preukázané zákonné predpoklady pre nútený výkon súdneho rozhodnutia vo veci maloletého dieťaťa. O trovách konania bolo rozhodnuté podľa § 52 CMP.

2. Proti tomuto uzneseniu súdu prvej inštancie v zákonom určenej lehote podala odvolanie oprávnená. Uviedla, že súd prvej inštancie rozhodol v rozpore so zákonom. Poukázal na najlepší záujem dieťaťa, ktorý fakticky stotožnil s prejavenu vôľou maloletého. Mal za to, že povinný nekoná tak, že by úmyselne nerešpektoval súdne rozhodnutie. Právne poukázal na ust. § 377 ods. 3 CMP, majúci za to, že po vzniku exekučného titulu nastali okolnosti spôsobujúce zánik uloženej povinnosti. Uvedené skutkové a právne závery sú nesprávne. Nie je daný dôvod na nenariadenie výkonu rozhodnutia, majúci spočívať v okolnostiach, ktoré nastali po vzniku exekučného titulu. Maloletý je v osobnej starostlivosti otca a žije dlhšiu dobu v jeho domácnosti. Súd prehliadol, že táto okolnosť nie je okolnosťou, ktorá nastala po vzniku exekučného titulu. Skutočnosť, že maloletý bol v starostlivosti otca tu existovala už v priebehu nachádzacieho konania vedeného pod sp.zn. 19P/176/2020. Práve uvedená okolnosť tvorila podstatu argumentácie otca, ktorý sa v uvedenom konaní domáhal zverenia maloletého do jeho osobnej starostlivosti. Súd aj na základe znaleckého posudku dospel k záveru, že v najlepšom záujme maloletého je jeho ponechanie v starostlivosti matky. Krajský súd v Trnave rozsudkom sp.zn. 11CoP/43/2022 zo dňa 26.07.2022 rozsudok Okresného súdu Galanta o zamietnutí zmeny zverenia maloletého potvrdil, keď dôvodil, že mal za to, že s prihliadnutím i na ochorenie dieťaťa vychádzal zo záverov vykonaného znaleckého dokazovania, z ktorého vyplývalo, že v záujme maloletého je, aby bol ponechaný v osobnej starostlivosti matky. Na správnosti tohto záveru nič nemení, že maloletý sa fakticky nachádza v osobnej starostlivosti otca, ktorú skutočnosť posúdil tak súd prvej inštancie, ako i znalkyňa, keď bolo posúdené výchovné prostredie rodičov a ako vhodnejšie vyšlo výchovné prostredie matky, kde sú síce na maloletého kladené vyššie nároky, čo môže vyvolávať u neho nevôľu, avšak toto prostredie viac eliminuje prípadnú stagnáciu maloletého. Skutočnosť, že maloletý sa nachádza vo

faktickej starostlivosti povinného a žije v jeho domácnosti teda existovala v dobe jeho rozhodovania súdom v nachádzacom konaní. Napriek skutočnosti, že maloletý fakticky bol dlhodobo v starostlivosti otca, odvolací súd dospel k záveru, že je v jeho záujme, aby zotrval v starostlivosti matky. Samotný fakt, že po vzniku exekučného titulu nedošlo k zmene okolností, potom neumožňuje aplikáciu ust. § 377 ods. 3 CMP, nakoľko toto explicitne hovorí o okolnostiach, ktoré nastali po vzniku exekučného titulu. Súd medzi dôvodmi, pre ktoré nenariadil výkon rozhodnutia, uvádza dlhodobo nefunkčnú komunikáciu rodičov, rozdielne skutkové tvrdenia. Uvedené však nie je a nemôže byť dôvodom na nenariadenie výkonu rozhodnutia. Naopak, tieto okolnosti skôr opodstatňujú dôvodnosť návrhu, keď napriek snahe nedošlo k dohode o odovzdaní maloletého do osobnej starostlivosti matky. Súdu jasne popísala situácie, keď sa snažila aspoň kontaktovať s dieťaťom, ale povinný jej to neumožnil. Výslovne jej zakázal vstupovať čo i len do spoločných priestorov bytového domu, po otvorení dverí jej doslova tresol dverami pred nosom. V priebehu vykonávacieho konania na podnet súdu absolvovali mediáciu, avšak pre nespoluprácu povinného túto mediátorka ukončila. Na ďalšom sedení malo byť prediskutované stretávanie maloletého A. s ňou, čo povinný úplne odmietal, v dôsledku čoho sa nevedeli nikam posunúť. Už samotné vyhlásenie rodiča, že rozhodnutie, či bude rešpektovať súdne rozhodnutie ponecháva na maloletom, je konaním rozporným so zákonom. Povinný nielenže pasívne toleruje protiprávny stav, dokonca aktívne motivuje dieťa, aby rozsudok nerešpektovalo. V konaní bolo zistené, že povinný maloletému sám uviedol, že ak k matke nechce ísť, tak nemusí, nikto ho nebude nútiť. Čo sa týka faktoru citovej a rozumovej nezrelosti maloletého A., toto priamo súvisí s jeho vývinovou poruchou Aspergerovým syndrómom. Maloletý nemá rád nové podmienky, ťažko prijíma nové prostredie, zle sa adaptuje na zmeny, ťažko a nerád komunikuje s cudzími ľuďmi, vyhovuje mu uzavreté, obmedzené prostredie, bez nových podnetov. Práve s poukazom na uvedenú diagnózu je potrebné pri maloletom aplikovať osobitné výchovné postupy. Je potrebná oveľa väčšia miera pozornosti, vynaloženej energie, aby sa mu podarilo prekonať jeho obmedzenia a vývojovou poruchou podmienené negatívne povahové vlastnosti a správanie a to i napriek častému nesúhlasu, či odporu maloletého. Povinný však maloletého vôbec nestimuluje, nevedie ho k novým veciam, aktivitám a ponecháva ho v jeho uzavretom, obmedzenom svete, ktorým je najmä svet počítačových hier. Nevedie ho k žiadnym aktivitám rozvíjajúcim jeho duševné obzory. Nekladie naňho takmer žiadne požiadavky, nechá ho v podstate stále len oddychovať a hrať sa na počítači. Maloletý si prirodzene vyberie prostredie podstatne menej náročné. Povinný do veľkej miery zneužíva tento zdravotný a mentálny stav dieťaťa a korumpuje ho vo svoj prospech. Korupcia v jeho prípade spočíva v príslube, že v jeho domácnosti maloletý nebude musieť plniť žiadne náročné úlohy, domáce práce, vykonávať žiadne športové aktivity, čím mu umožní v neprimeranom rozsahu tráviť čas za počítačom a hraním počítačových hier. Naopak, ak sa ho ona snaží primäť k rôznym aktivitám, toto maloletý neguje. Rovnako ťažko prijíma obmedzenia a pravidlá. Ako sa sám maloletý vyjadril „u otca má klídek“. Povinný túto pasivitu synovi toleruje, keď povinný ide so synom I. na nejaký výlet, tak maloletého A. nechá samého doma, nakoľko A. sa nechce. Je zrejmé, že maloletý prezentuje názor, že chce byť u povinného a prostredie, v ktorom sa na neho kladú vyššie nároky, hodnotí odmietavo. Tento názor ale nie je v súlade s jeho najlepším záujmom, ale naopak, je s ním v priamom rozpore. Navyše tu existuje dôvodná obava, že zotrvanie maloletého v starostlivosti otca môže negatívne ovplyvniť jeho ďalší psychický a fyzický vývin. Znalkyňa v svojom znaleckom posudku upozornila na riziko, že maloletý u otca bude mať obmedzené záujmy a jeho osobnostný rozvoj bude stagnovať. Má za to, že doba, po ktorú je maloletý v starostlivosti povinného, tieto obavy jednoznačne potvrdila. V dobe, keď žil maloletý s oprávnenou, aktívne lyžoval, plával, chodil von, bicykloval, chodil na rehabilitačné cvičenia. Momentálne je však fyzický i psychický stav syna oveľa horší. Po fyzickej stránke má značnú nadváhu, čo je dôsledok trávenia času bez akejkoľvek pohybovej aktivity. Každá činnosť syna obťažuje, je depresívny, úplne bočí od ľudí, je sociálne úplne izolovaný, nedokáže normálne komunikovať. Odkedy je u povinného, prestal spoločensky žiť, nemá priateľov. Nedokáže sa zmieriť s tým, že jej dieťa nebude schopné presadiť sa v živote, k čomu ho povinný svojou pasivitou a absolútnym nedostatkom motivácie podnetov a aktivít priamo vedie. V starostlivosti otca hrozí, že maloletý po skončení štúdia si nebude schopný nájsť prácu, uplatnenie v živote a nebude absolútne schopný sa sám uplatniť v spoločnosti. Skutočnosť, že si to maloletý vo veku 14 rokov, navyiac postihnutý vývinovou poruchou nevedomouje je pochopiteľné, preto však nie je možné stotožňovať jeho názor s jeho najlepším záujmom, keď tieto sú naopak úplne protichodné. Navrhla uznesenie zmeniť a nariadiť výkon rozhodnutia.

3. Povinný v písomnom vyjadrení k odvolaniu oprávnenej uviedol, že matka maloletého A. neustále porovnáva s jeho bratom maloletým I., čo ale nie je možné bezvýhradne. Z celého návrhu a konania oprávnenej sa nedozvieme, či vôbec a aké kroky urobila na to, aby maloletý A. k nej chcel ísť dobrovoľne. Neustále je to len o tom, čo by otec podľa matky mal, ale sama oprávnená neuvádza, čo ona urobila pre

zlepšenie jej vzťahu so synom. Uvedené je o to zarážajúcejšie, že ako uviedla oprávnená už v pôvodnom konaní v rámci znaleckého dokazovania, sa maloletý vyjadroval k preferencii otca. Napriek tomu, že od uvedeného ubehlo už viac ako rok a pol, matka neurobila nič preto, aby k nej maloletý chcel ísť bývať. Neustále je to len o tom, čo by otec mal a nemal. Nedôvodnosť návrhu matky uznal aj kolízny opatrovník, ktorý navrhol návrh zamietnuť a to aj z dôvodu, že maloletý neavizoval zlý vzťah s matkou a bratom a stretávania sa realizovali na základe vzájomnej dohody alebo telefonicky. V prípade, že matka prejaví záujem riešiť vzťah s dieťaťom, by bolo vhodné vyhľadať odbornú pomoc. Oprávnená nesprávne vyhodnotila predmetné odporúčanie opatrovníka. Odporúčanie návštevy detského psychológa nie je smerované na povinného a maloletého, ale predovšetkým na ňu, aby psychológ jej pomohol zlepšiť vzťah so synom, teda ukázal jej, ako s ním má jednať, ako k nemu pristupovať. Oprávnená je v dennom a neobmedzenom kontakte s maloletým A.. Povinný vždy synovi vravel, že ak chce ísť k matke domov, k tejto ho odvezie. Nemôže sa ale očakávať, že otec násilím zoberie maloletého, zavrie a pripúta ho v aute a privezie ho k matke a tam ho bude držať. Je pravdou, že povinný nevyhľadáva prítomnosť oprávnenej a nekomunikuje s ňou nad potrebný rozsah, čo ale neznamená, že by akýmkoľvek spôsobom ovplyvňoval maloletého voči matke. Maloletý A. na pojednávaní 04.05.2023 uviedol, že bol minulý víkend u matky na obede, išiel tam, lebo sa tak rozhodol keď mu zavolala, bol tam u nej ešte chvíľu, nespál tam, s bratom sa snažil hrať, ale brat nepočúval pravidlá, tak potom odišiel. Aj maloletý A. vníma, že jeho brat v domácnosti matky nepočúva pravidlá, neriadi sa nimi. Predmetná absencia pravidiel v domácnosti matky sa následne odráža aj na školských výsledkoch maloletého I.. Oprávnená celú svoju pozornosť smeruje nesprávnym smerom. Mala by si skôr položiť otázku, či niečo nemôže zmeniť na svojom správaní ona sama. Z dôvodu, že maloletý A. predmetné aktivity ako sú dovolenky pri mori a vysokohorské túry neobľubuje, mala by mu tieto dávkovať postupne, nie hneď napláňovať túru na pol dňa. Dôležité je, aby matka synovi neklamala, ale uviedla mu skutočne odhadovaný čas túry. Maloletý totiž funguje na základe dohôd a pravidiel, ktorých plnenie aj vyžaduje, či už pri hre, alebo v bežnom živote. Maloletý A. má v domácnosti povinného pravidlá, ktorými sa riadi, a ktoré sa odrážajú aj v jeho školských výsledkoch. K samotnému tráveniu času na mobile dodal, že nadobudnutie zručností v práci s uvedenými technológiami je nevyhnutnosťou, pričom na mobile alebo počítači sa okrem hrania dá aj vzdelávať a to napr. pozeraním náučných videí, filmov v cudzom jazyku. Povinný sa snaží aj pozitívne pôsobiť na syna, aby chodil viac k matke s tým, že ak sa rozhodne u nej prespať, alebo ak by sa rozhodol bývať u nej, on mu v tom brániť nebude. Otec syna ani nezamyká doma, ani mu neberie mobil, a aj ho k matke svojim vozidlom vozí. Je to však samotný maloletý, ktorý u matky bývať nechce. Súd pred nariadením výkonu rozhodnutia zisťuje, či existujú ospravedlniteľné dôvody, pre ktoré sa povinný nemôže podrobovať rozhodnutiu. Súd zohľadňuje najmä správanie sa povinného a oprávneného pri realizácii práv. Ak dieťa nebude chcieť tráviť s oprávneným rodičom čas z ním uvádzaných vážnych dôvodov, ktoré dôvody možno považovať za vlastné maloletému dieťaťu, pričom dieťa je dostatočne vyspelé na to, aby svoj názor dokázalo prezentovať, nemusí súd pristúpiť k výkonu rozhodnutia. Tu poukázal na Nález US ČR pod sp. zn. II. US 3573/18. Povinný poukázal na porovnanie školských výsledkov mal. A. z výsledkami mal. I., ktorý je zverený a nachádza sa v starostlivosti matky s tým, že mal. A., s ktorým sa učí otec dosahuje výrazne lepšie školské výsledky ako mal. I., s ktorým sa učí matka. Čo je učebnicovým príkladom rozdielneho prístupu rodičov vo výchove, kedy u oboch je o to, ktoré dieťa postarané po stránke materiálnej, stravy, ako aj hygieny, ale kým u otca je následne prvé vzdelanie až potom zábava a voľný čas, u matky je to naopak. Mal. A. dosahuje výborné školské výsledky, aj napriek tomu, že má diagnostikovaný Aspergerov syndróm. Súd ani znalkyňa v pôvodnom konaní sa nezaoberali školskými výsledkami maloletého v porovnaní s mal. I.. Práve tieto sú však výsledkom, resp. zrkadlom toho ako vyzerá výchova matky a kam táto speje. Otec sa s mal. A. učí aj doma, nájde si na to pravidelne čas, venuje sa mu a neuprednostňuje zábavu a dovolenky pred vzdelaním. Je namieste otázka, či ak sa matka nedokáže postarať ani o jedno dieťa a to zdravé a s týmto sa učiť, či by sa vôbec dokázala postarať o dve deti a či by uvedené nebolo obom deťom len na škodu. Keďže mal. A. dáva prednosť veciam kde sú pravidlá a aj sa dobre učí, má široké pole pôsobnosti do budúcnosti a to najmä v oblasti techniky, IT. Posledné meritérne rozhodnutie, ktoré upravovalo styk rodičov bolo realizované na základe znaleckého posudku, kde bol výsluch vykonaný v júli 2021, mal. A. má dnes o takmer 2 roky viac. Rozdiel medzi 12 a 14 ročným je veľký a to čo do stránky fyzickej aj psychickej. Matka neraz neprišla za otcom maloletého, nezazvonila u neho, nepostavila sa pred mal. A. a nevysvetľovala mu, že musí s ňou ísť domov. Vážne matka očakáva, že otec jej doručí 14 ročného chalana napriek jeho výslovnému nesúhlasu rovno pred dvere, ako to má urobiť, má jej ho priviezt' zviazaného a potom držať dvere, aby neušiel, pretože oprávneného nedokáže motivovať. Aj sám maloletý pritom vníma predmetné správanie matky a preto aj v zápisnici z pojednávania navrhol kompromis v tom, že bude k nej chodiť každú druhú nedeľu. Toto nenavrhol matka, ale musel s tým prísť maloletý. Matka nepopiera, že mal. A.

k nej chodí, že ho k nej otec privezie, následne ho bez problémov pustí za otcom domov, ale na druhej strane tvrdí, že to otec marí výkon súdneho rozhodnutia. Uvedené je absurdnou situáciou. V závere povinný opätovne poukázal na pasívne správanie matky, ktorá aj keď má u seba maloletého, tohto po 2 hodinách dobrovoľne nechá odísť k otcovi, nakoľko jej maloletý povie, že u nej nechce už byť. Má za to, že dospievajúce dieťa, nie je možné prinútiť, aby trávilo čas u toho-ktorého rodiča aj vzhľadom na fakt, že ak by prišlo k výkonu rozhodnutia, toto by mohlo mať zásadný vplyv na mal. A., ktorý nemá rád náhle zmeny v jeho živote a tieto vyvolávajú u neho agresivitu a hnev. Má za to, že výkon rozhodnutia nemá žiadny význam, keďže maloletý má už 14 rokov a je vo veku, kedy nie je možné ho nútiť, aby trávil čas s matkou, keď to vyslovene nechce a aj napriek tomu, že otec s ním o vzniknutej situácii rozpráva a navrhuje mu, aby matku navštívil a trávil čas v jej domácnosti. Navrhol odvolanie matky zamietnuť ako nedôvodné.

4. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 3 ods. 5 písm. b) CMP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom (§ 359 CSP, § 372 CMP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 2 v spojení s § 377 ods. 2 CMP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti, preskúmal napadnuté uznesenie bez viazanosti rozsahom a dôvodmi odvolanie (§ 65 a § 66 CMP), s prihliadnutím na prípadné vady konania, iba ak by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, ktoré ale nezistil (§ 67 CSP) bez potreby zopakovania alebo doplnenia dokazovania (§ 68 CMP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP) a contrario a dospel k záveru, že odvolaním napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie nie je vecne správne.

5. Predmetom konania je návrh oprávnenej na výkon súdneho rozhodnutia Okresného súdu Galanta, č.k. 12P/170/2019 zo dňa 05.03.2020, právoplatného dňa 13.05.2020 a vykonateľného dňa 13.05.2020, ktorým bol mal. A., nar. XX.XX.XXXX, zverený do osobnej starostlivosti matky. Napriek tomu sa však dlhodobo nachádza v osobnej starostlivosti otca. Súd prvej inštancie zamietol návrh oprávnenej na výkon právoplatného a vykonateľného rozhodnutia o zverení maloletého do osobnej starostlivosti oprávnenej z dôvodu, že oprávnená dostatočne neosvedčila záver, že sú tu predpoklady pre nariadenie núteného výkonu súdneho rozhodnutia, ktorý by maloleté dieťa mohol ešte viac traumatizovať a odrádzať ho od dobrovoľného stretávania sa s matkou, čo nie je v jeho záujme. Predmetom odvolacieho konania je posúdenie správnosti postupu a rozhodnutia súdu prvej inštancie o zamietnutí návrhu na nariadenie výkonu rozhodnutia.

6. Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

7. Podľa § 370 ods. 1 CMP, podľa tejto časti sa postupuje pri výkone rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému.

8. Podľa § 373 CMP, na konanie o výkone rozhodnutia sa použijú ustanovenia prvej časti a piateho dielu prvej hlavy druhej časti, ak nie je ustanovené inak.

9. Podľa § 376 ods. 1 a 2 CMP, ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia. Súd môže nariadiť výkon rozhodnutia aj bez návrhu.

10. Podľa § 377 ods. 1 CMP, proti uzneseniu o nariadení výkonu rozhodnutia a proti uzneseniu o zamietnutí návrhu na nariadenie výkonu rozhodnutia je odvolanie prípustné.

11. V tejto súvislosti odvolací súd uvádza, že úlohou súdu v konaní o výkon rozhodnutia je posúdiť, či konaním povinného rodiča došlo k porušeniu práv a povinností oprávneného rodiča, ktoré mu vyplývajú z právoplatného a vykonateľného rozhodnutia súdu a v kladnom prípade zabezpečiť adekvátnu nápravu takéhoto stavu. Je potrebné rozlišovať začatie vykonávacieho konania a nariadenie výkonu rozhodnutia. Začatie vykonávacieho konania je aktom navrhovateľa alebo súdu, ktorým sa začína konanie, predmetom ktorého má byť nútený výkon rozhodnutia. Nariadenie výkonu rozhodnutia nasleduje až v priebehu vykonávacieho konania a predchádza mu zisťovanie súdu, či skutočne nedochádza k dobrovoľnému plneniu a z akých dôvodov. Vo vykonávacom konaní teda súd zisťuje, či sa povinný skutočne nepodrobuje rozhodnutiu a či existujú ospravedlniteľné dôvody, pre ktoré sa povinný

nemôže rozhodnutiu podrobiť. Pri zisťovaní existencie ospravedlniteľných dôvodov súd zohľadňuje najmä správanie sa povinného pri plnení povinností, ako aj správanie sa oprávneného pri realizácii práv vyplývajúcich z rozhodnutia a napokon aj správanie sa a názor maloletého (§ 3 ods. 1, 2 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 207/2016 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti výkonu rozhodnutia vo veciach maloletých, ďalej len „Vyhláška“). Na zisťovanie a preverovanie dôvodov, pre ktoré nedochádza k plneniu povinností uložených rozhodnutím, môže súd požiadať príslušný orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately. Ak povinný odmieta plniť povinnosť uloženú v rozhodnutí, súd musí prehodnotiť, či sú na to ospravedlniteľné dôvody a či vydá uznesenie o nariadení výkonu rozhodnutia. Súd môže skúmať existenciu ospravedlniteľných dôvodov aj po nariadení výkonu rozhodnutia.

12. V danej veci odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie vo veci vykonal dostatočné dokazovanie, na základe ktorého zistil dostatočne skutkový stav, avšak vec nesprávne právne posúdil, keď na zistený skutkový stav aplikoval správnu právnu normu, ale ju nesprávne interpretoval. V danej veci existuje právoplatné a vykonateľné rozhodnutie súdu prvej inštancie, ktorým bol maloletý A. zverený do osobnej starostlivosti matky. Napriek tomu sa dlhodobo nachádza v starostlivosti otca, z ktorého dôvodu si otec podal návrh na zmenu výchovného prostredia, ktorý bol však zamietnutý rozsudkom OS Galanta zo dňa 15.02.2022, č.k. 19P/176/2020 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Trnava, č.k. 11CoP/43/2022-301, v ktorých rozhodnutiach súdy dospeli k záveru, že je v záujme maloletého jeho zverenie do osobnej starostlivosti matky a to aj s prihliadnutím k ochoreniu dieťaťa, u ktorého je diagnostikovaný Aspergerov syndróm a aj napriek vyjadrenému názoru maloletého, ktorý preferuje výchovné prostredie otca. V tomto konaní o výkon rozhodnutia bolo vykonané opatrovníkom šetrenie v domácnosti otca, v rámci ktorého bol vykonaný pohovor s maloletým, ktorý bol následne vypočutý aj na pojednávaní, kde sa opakovane vyjadril totožne, že chce bývať u otca, kde mu je dobre, k matke chce chodiť len keď sa mu bude chcieť, každú druhú nedeľu. Matka tvrdí, že otec jej v poslednej dobe sťažuje a znemožňuje kontakt s maloletým A..

13. Odvolací súd mal za to, že v danej veci vykonaným dokazovaním neboli preukázané ospravedlniteľné dôvody, pre ktoré by sa nemohol povinný rozhodnutiu podrobiť. Samotná skutočnosť, že maloletý nechce zostať u matky natrvalo nie je takýmto dôvodom. Totožný názor maloletý prezentoval aj v konaní o zmenu výchovného prostredia, teda v čase po vydaní rozhodnutia, ktorého výkonu sa matka dožaduje. Všetky skutočnosti tvrdené v tomto konaní o výkon rozhodnutia, boli predmetom preskúmania v konaní o zmenu výchovného prostredia, kde súdy po komplexnom dokazovaní vrátane znaleckého dospeli k záveru, že výchovné prostredie matky je pre maloletého vhodnejšie. Súd vo vykonávanom konaní nie je oprávnený zisťovať vhodnosť výchovného prostredia toho ktorého rodiča, toto môže byť predmetom dokazovania vo veci samej, kde bolo ako vhodnejšie určené výchovné prostredie matky.

14. Vzhľadom k uvedenému tak odvolací súd mal za to, že boli splnené podmienky na nariadenie výkonu rozhodnutia, keď existuje vykonateľný exekučný titul, po jeho vzniku nenastali okolnosti, ktoré by boli spôsobili zánik uloženej povinnosti, povinný rozhodnutie nerešpektuje, nepreukázal ospravedlniteľné dôvody pre nerešpektovanie, preto odvolací súd mal za to, že je dôvodné napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie podľa § 388 CSP zmeniť a výkon rozhodnutia nariadiť tak, ako je to uvedené vo výroku tohto uznesenia.

15. O nároku na náhradu trov tohto konania odvolací súd rozhodol podľa ust. § 369 ods.2 CSP v spojení s ust. § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá na ich náhradu nárok.

16. Uvedené uznesenie bolo v senáte prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).